

ІНСТИТУЦІОНАЛЬНІ ПРИНЦИПИ ПІДТРИМКИ СУБ'ЄКТІВ АГРАРНОГО СЕКТОРУ

М.В. Дубініна, к. е. н, доцент
Миколаївський державний аграрний університет

Розглядаються питання ролі економічної політики в стимулюванні господарської активності суб'єктів аграрного сектору.

Постановка проблеми. Функціонування аграрного сектору економіки повинно базуватися на основі положень, що визначають розвиток держави. Ці положення відображені в Конституції України, в документах державного та відомчого рівнів, в національних традиціях. Враховуючи роль сільського господарства в економіці країни,

державні інститути здійснюють свою підтримку даного сектора на певних принципах.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В останні роки питанню державної підтримки сільськогосподарських товаровиробників було приділено велику увагу. Значний внесок у вирішення проблеми державної фінансової підтримки зробили: В. Я. Амбросов, П. І. Гайдуцький, А. Д. Діброва, П. Т. Саблук, О. М. Шпичак та інші.

Мета дослідження. Сформулювати та проаналізувати основні інституціональні принципи підтримки суб'єктів аграрної економіки.

Виклад основного матеріалу. Інституційна структура державної підтримки суб'єктів аграрної сфери включає наступні елементи:

- правове забезпечення діяльності;
- фінансова підтримка з використанням різних джерел та схем фінансування;
- інфраструктурна підтримка.

Аналіз літературних джерел, нормативних документів, дискусій вчених та практиків, дослідження закордонного досвіду дозволили сформулювати основні принципи правової підтримки суб'єктів аграрного ринку, яких повинні дотримуватися державні інститути. По-перше, це – принцип відповідності стратегії підтримки основним національним інтересам. Мистецтво управління розвитком аграрної економіки передбачає визначення стратегічних цілей, які базуються на загальнонаціональній ідеї та відображаються в загальнонаціональних документах. Державні інститути, орієнтуючись на ці цілі, здійснюють кропітку роботу по їх реалізації, використовуючи відповідні механізми контролю та коригування прийнятих рішень.

Одним з базових є принцип протекціонізму. Він об'єктивно обумовлений сутністю ринкового господарювання та повинен використовуватися досить широко. Інший важливий принцип пов'язаний із здійсненням програмно-цільового підходу до розробки та спробою реалізації програм державної підтримки аграрного сектора. В 2007 р. ця практика набула законодавчого оформлення [1]. Цей принцип інтуїтивно закладено в основу цілої низки директивних документів та програм, що стосуються підтримки аграрного сектора.

Наступним є принцип диференційної підтримки. Передбачається підтримувати не будь якого суб'єкта аграрної сфери, а лише тих з них, які беруть участь у реалізації державної програми розвитку українського села. Тісно пов'язаний з попереднім принцип мотиваційної направленості. Його використання виправдано національними особливостями, а саме – потребою потужного

стимулюючого механізму залучення інвестицій для суб'єктів аграрної сфери, що здійснюють інноваційну діяльність.

Висновки. Таким чином, необхідно досягати більш чіткого впровадження основних положень державної інституціональної підтримки аграрної сфери, ґрунтуючись на сформульованих принципах. Підтримка аграрної сфери має здійснюватися з врахуванням національних інтересів розвитку суспільства, перевага повинна бути надана саме українським, а не закордонним виробникам. Ці дії виправдані доти, доки країна не вийде на відповідний рівень зайнятості сільського населення та конкурентоспроможності аграрного сектора економіки.

Список використаних джерел

1. Постанова Кабінету Міністрів України Про затвердження Державної цільової програми розвитку українського села на період до 2015 року від 19 вересня 2007 р. № 1158.

2. Амбросов В.Я., Онегіна В.М. Забезпечення державної підтримки сільськогосподарського виробництва в умовах членства України у СОТ // Економіка АПК, 2009, № 2. – С. 15-24.

3. Діброва А. Д. Державне регулювання сільськогосподарського виробництва: автореф. дис. д-ра екон. наук: 08.00.03 / Національний науковий центр Інститут аграрної економіки УААН. – К., 2008. – 40 с.

4. Щекович О.С. Використання зарубіжного досвіду державного регулювання економіки АПК в Україні // Економіка АПК, 2009, № 1. – С. 140-146.